

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2009 vp

Hallituksen esitys Montenegron kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä kesäkuuta 2009 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Montenegron kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi

sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 91/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- kaupallinen neuvos Kimmo Sinivuori, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta Suomen ja Montenegron välillä marraskuussa 2008 tehdyn sopimuksen. Sopimuksella halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisil-

leen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaasaattamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sijoitusten edistämistä ja vastavuoroista suojaamista koskevilla kahdenvälisillä sopimuksilla turvataan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä

sopimusmaissa ja kohennetaan sijoitusympäristön ennakoitavuutta. Investointisuoja sopimuksilla turvataan mm. sijoitusten oikeudenmukainen kohtelu, varojen siirto, suoja mielivaltaisil-

ta pakkolunastuksilta ja puolueeton riitojenratkaisumenettely. Investointisuojausopimuksen kautta voidaan näin ollen tuntuvasti vähentää sijoitusten tekemiseen liittyviä ns. poliittisia riskejä ja madalletaan investointikynnystä, mikä edesauttaa taloussuhteiden kehittämistä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Montenegron kanssa allekirjoitettu sopimus sijoitusten edistämisestä ja vastavuoroisesta suojaamisesta vastaa olennaisilta osiltaan investointisopimuksia koskevaa Suomen mallisopimusta. Suomen ja Montenegron välinen kauppa ja investoinnit ovat toistaiseksi olleet vähäisiä. Vuonna 2007 Suomen viennin arvo Montenegroon oli noin 6,7 miljoonaa euroa. Pääasiassa vietiin koneita, laitteita ja kuljetusvälineitä. Suomen tuonti Montenegrosta oli arvoltaan noin 18 000 euroa.

Serbia ja Montenegron valtioliiton hajoamisesta johtuen 23 toukokuuta 2005 allekirjoitettua Suomen ja Serbia ja Montenegron välistä sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevaa sopimusta ei voitu sellaisenaan saattaa enää voimaan. Suomi ja Montenegro sopivat kirjeenvaihdolla, että sopimukseen tehdään tarvittavat sopimusosapuolia ja niiden maa-aluetta koskevat

muutokset, jonka jälkeen se allekirjoitetaan uudelleen. Muilta osin sopimus perustuu Serbia ja Montenegron kanssa allekirjoitettuun sopimukseen.

Sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaus kansainvälisesti tunnustettuihin työelämään liittyviin oikeuksiin, mitä valiokunta on pitänyt myönteisenä investointisopimuksiin kuuluvana piirteenä, koska valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään ihmisoikeuksien toteutumista.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pertti Salolainen /kok
vpj. Markku Laukkanen /kesk
jäs. Eero Heinäluoma /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Kimmo Kiljunen /sd
Katri Komi /kesk
Annika Lapintie /vas
Elisabeth Naclér /r

Aila Paloniemi /kesk
Pekka Ravi /kok
Ben Zyskowicz /kok
vjäs. Krista Kiuru /sd
Juha Korkea-aho /kesk
Heikki A. Ollila /kok
Kimmo Sasi /kok
Esko-Juhani Tennilä /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Olli-Pekka Jalonen.